Myndigheten för civilt försvar

Yttrande

Datum	Ärendenummer
2026-09-21	MCF 2026–13403
Ert datum	Er referens
2026-09-21	8089–2026

Sektionen för industriella risker (RT-RF-IR)
Nina Shirafkan Nejad
010-240 5107
Nina.ShirafkanNejad@mcf.se

Till Länsstyrelsen Östergötlands län

Inbjudan till samråd om avgränsning av strategisk miljöbedömning avseende anläggningsplan för kärntekniska anläggningar vid Målma, Valdemarsviks kommun

Myndigheten för civilt försvar (MCF) har tagit emot underlag rörande samråd om avgränsning av strategisk miljöbedömning gällande kärnteknisk anläggning i Valdemarsviks kommun och lämnar följande synpunkter och information:

Ur ett övergripande perspektiv kan krisberedskap ses som samhällets förmåga att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och att upprätthålla grundläggande värden som demokrati och rättssäkerhet. Det handlar om att ha effektiva strukturer och samarbeten, samt att utveckla beredskap genom utbildning och övning. Krisberedskap bygger på samverkan mellan olika myndigheter, kommuner och frivilliga, och är avgörande för att hantera olika typer av krissituationer.

Mot denna övergripande utgångspunkt och det underlag som lämnats in tolkar myndigheten användandet av begreppet beredskap som; verksamhetsutövarens förutsättningar att kunna genomföra nödvändiga skyddsåtgärder vid en eventuell kärnteknisk olycka eller annan olycka inom verksamhetsområdet som kan påverka människa eller miljö negativt. Beredskap ska därför vara en del av verksamhetens risk- och säkerhetsarbete och behöver utformas utifrån de risker man identifierat att verksamheten kan ge upphov till.

Miljökonsekvensbeskrivning och risk- och säkerhetsanalys

Avgränsningssamrådet syftar till att diskutera den kommande miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad. Därför bör underlaget redovisa förslag till innehåll i miljökonsekvensbeskrivning – som remissinstanser kan ta hänsyn till och inkomma med information kring och lämna eventuella synpunkter på.

Myndigheten anser därför att miljökonsekvensbeskrivningen ska ha ett avsnitt som behandlar risk- och säkerhetsfrågor vid den tillståndssökta verksamheten. I miljökonsekvensbeskrivningen ska bolaget beskriva de faror och risker som

Beslutad 2026-09-20 av Malin Wigert
Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

identifierats i verksamheten och vilka konsekvenser för människors hälsa och miljön som de kan ge upphov till. Identifiering och bedömning av faktorer i verksamhetens omgivning som kan påverka säkerheten hos denna bör också tas upp. En genomgång av olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder, såväl vidtagna som planerade samt eventuella beredskapsåtgärder bör också ingå.

Sevesolagstiftning

Av underlaget framgår att bland annat miljöbalken, plan- och bygglagen och kärntekniklagen samt strålskyddslagstiftningen har beaktats. Däremot berörs inte lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen).

Med hänsyn till verksamhetens art och den kemikaliehantering som kan förekomma behöver Sevesolagstiftningens tillämplighet bedömas. Det bör därför i det fortsatta arbetet klarläggas om och i vilken omfattning som verksamheten omfattas av Sevesolagen. Bedömningen behöver göras utifrån de farliga ämnena och blandningar som förekommer eller kan komma att förekomma eller skapas inom verksamheten samt dess mängd och klassificering.

För att möjliggöra en sådan bedömning behöver ansökningshandlingarna innehålla en sammanställning av samtliga farliga ämnen som kommer att hanteras inom den planerade verksamheten. Av sammanställningen ska respektive ämnes kemiska namn, CAS-nummer, kemiska, fysikaliska och toxikologiska egenskaper, faroangivelser och farokategorier (enligt förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar, den s.k. CLP-förordningen) framgå. Även den momentana maximala kvantiteten (uttryckt i ton) av respektive ämne ska anges. Vid sammanställningen kan verksamheten använda 2%- och summeringsregeln för att tydligare bedöma och presentera om verksamheten omfattas av Sevesolagstiftningen, och i sådant fall, vilken kravnivå som är aktuell.

Sevesolagstiftningen bör beaktas i det fortsatta arbetet med miljöbedömningen och i kommande underlag. Verksamheten bör därför återkomma med en bedömning av lagstiftningens tillämplighet samt redovisa hur eventuella risker för allvarliga kemikalieolyckor och behovet av förebyggande och begränsande åtgärder har identifierats och avses hanteras.

Sammantaget anser myndigheten att ovan nämnda synpunkter bör beaktas i den strategiska miljöbedömningen. Detta bidrar till ett tydligare och mer heltäckande underlag avseende den planerade verksamhetens avgränsning och omfattning, med en detaljeringsgrad som är tillräcklig för den fortsatta prövningen.

MCF tar genom detta yttrande inte ställning till hur den planerade verksamheten förhåller sig till de krav som föreskrivs enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor eller lag (2006:263) om transport av farligt gods. Dessa frågor kommer bli aktuella att hantera och pröva längre fram i processen.

Datum
2026-09-21

Ärendenummer
MCF 2026–13403

I detta ärende har sektionschef Malin Wigert beslutat. Nina Shirafkan Nejad har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också myndighetsjurist Mia Lindström deltagit.

Malin Wigert

Nina Shirafkan Nejad